

Druga radionica na temu okvira za izradu Strategije
nisko-ugljičnog razvoja Hrvatske

Zagreb, 20. prosinca 2012., Hrvatska gospodarska komora

EKONOMSKI RAST I ODRŽIVOST U HRVATSKOJ – NESPOJIVE ALTERNATIVE ILI...?

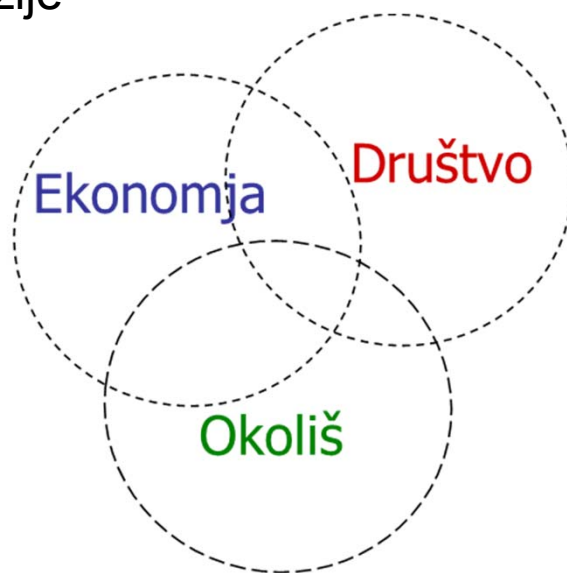
Dr. Igor Matutinović, GfK Croatia

TEMELJNA POLAZIŠTA

Neograničeni ekonomski rast je biofizički nemoguć!

Čovječanstvo je probilo granice ciklusa dušika, izumiranja vrsta i klimatskih promjena, blizu je probijanja granica acidifikacije oceana, ciklusa fosfora, prenamjene zemljišta i globalnog korištenja svježe vode (Rockström et al. 2009).

Održivost ima tri dimenzije

DRUŠTVENO-EKONOMSKA DIMENZIJA – EKONOMSKI RAST JE NUŽAN!

Nalazimo SE u fazi neplaniranog «de-growth-a» sa svim društvenim posljedicama koje kontrakcija ekonomskih aktivnosti nosi sa sobom!

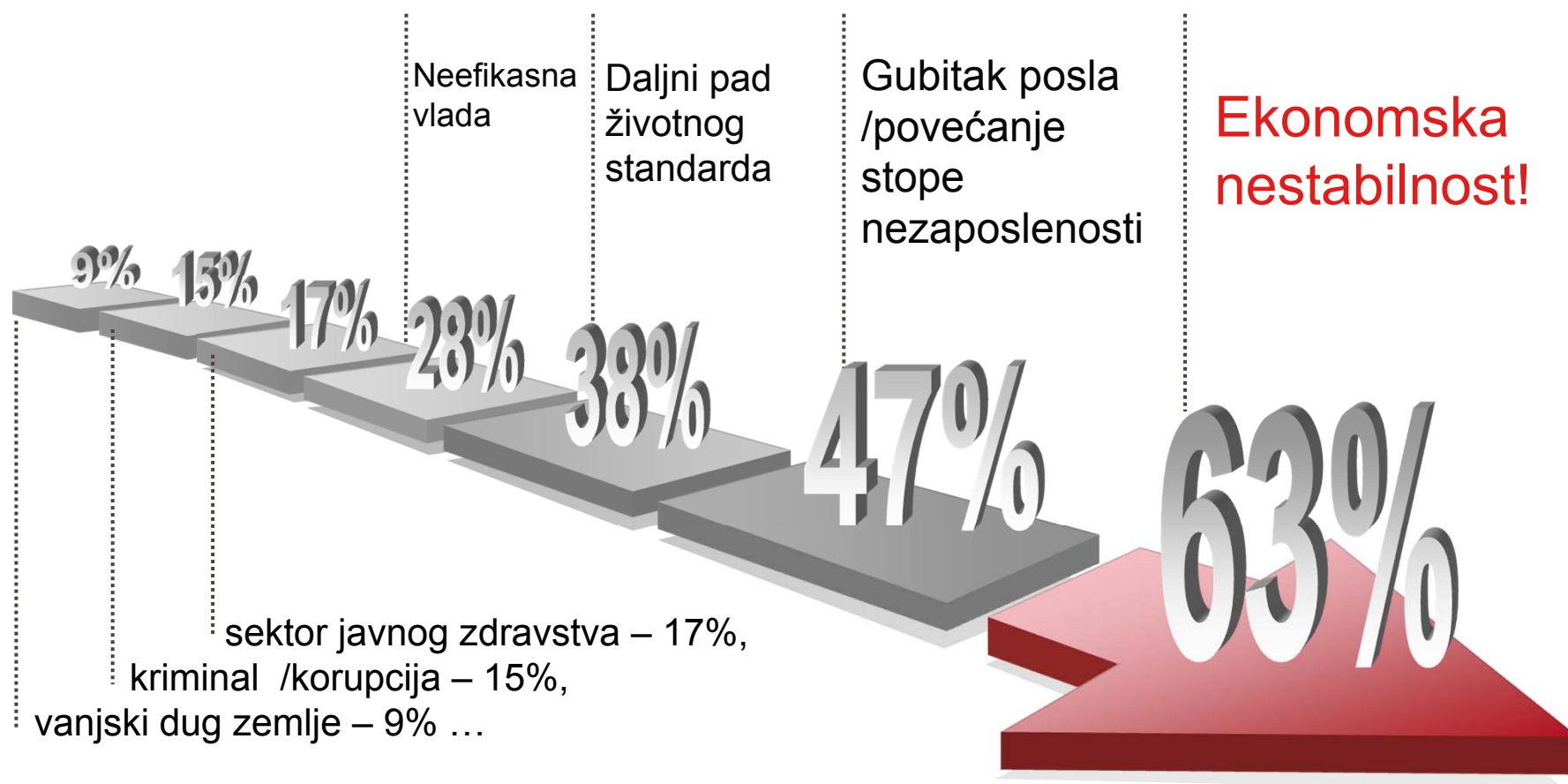
Od 2008 godine **industrijska proizvodnja** pala je 12%, osobna potrošnja se smanjila za 10% a **nezaposlenost** je dosegla 18% sa visokim učešćem mladih – čak 38%, što nas svrstava na treće mjesto u Europi, odmah poslije Grčke i Španije!

72% kućanstava smatra da bi im **primanja** morala biti 64% veća od postojećih (GfK 2012).

Hrvatskoj je potreban ekonomski rast od barem 6,5% kako bi mogla uredno otplaćivati svoj **vanjski dug** koji iznosi oko 110% BDP-a.

DRUŠTVENO-EKONOMSKA DIMENZIJA

Što građane najviše brine u idućih godinu dana...

DIMENZIJA OKOLIŠA – postojeće neučinkovitosti

Hrvatska generira 348kg komunalnog otpada po glavi stanovnika koji završava na deponiji - gotovo dvostruko više u usporedbi sa prosjekom EU 27 od 186kg p.c (Eurostat 2012).

Odvajanje kućnog otpada (GfK 2010)	Svijet 52%	EU 27 59%	Hrvatska 46%
---------------------------------------	---------------	--------------	-----------------

Sa količinom rekiliranog materijala od svega 12kg p.c prema 121kg/p.c. u EU 27 nalazimo se na europskom začelju. Slično vrijedi i za izgaranje otpada (Eurostat 2012).

Trećina otpadnih voda iz industrije i $\frac{1}{4}$ iz naselja ispušta se u okoliš nepročišćeno. Poljoprivreda je treći najveći zagađivač voda. (Lay i Šimleša 2012).

DIMENZIJA OKOLIŠA – neiskorišteni potencijali

Hrvatska ima 56% kopnene površine u kvaliteti poljoprivrednog zemljišta.

Iskorištenost od 1,3 Mha je u rasponu 30- 50% raspoložive površine.
Uvozimo 50% potreba za hranom!

Hrvatska ima komparativno značajne zalihe pitke vode po glavi stanovnika
- 16.000m³ naspram prosjeka zemalja Europske monetarne unije od
3.800m³ (World Bank 2004).

Navodnjava se oko 5.790ha (Mađarska 292.147ha; Srbija 163.311ha).
(www.fao.org/nr/water/aquastat).

Raspolažemo sa biotehnološkim znanjima potrebnim za prilagođavanje
poljoprivrednih kultura klimatskim promjenama.

DIMENZIJA OKOLIŠA – neiskorišteni potencijali

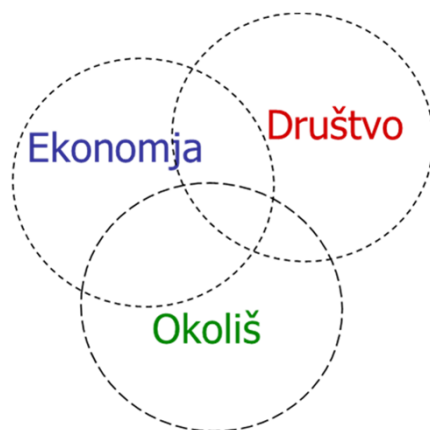
Hrvatska raspolaže i prirodnim potencijalima biomase, solarne i energije vjetra koji su za sada zanemarivo iskorišteni.

POSTOJE PRETPOSTAVKE ZA „ZELENI” RAST

U Hrvatskoj se mogu proizvesti svi tehnološki elementi **sustava upravljanja otpadom**. **Recikliranje** je proizvodna djelatnost koja unapređuje ekološku efikasnost ekonomije.

Klaster proizvodnje hrane: sve komponente tehnološkog procesa u proizvodnji hrane - od poljoprivredne mehanizacije do prerade u finalne proizvode. Postoji znatan potencijal za izvoz u organskoj poljoprivredi.

Klaster u proizvodnji OIE: biomase, solarne i energije vjetra. Smanjenje uvozne ovisnosti i doprinos nisko-ugljičnoj ekonomiji.

Povećanje ekonomske aktivnosti može doprinjeti i društvu i okolišu!